

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 1PP/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010185
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Frátrik
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3120010185.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Frátrika a prísediacich Jaroslava Pučeka a Ing. Róberta Meluša v trestnej veci odsúdeného N. S., narodeného XX. apríla XXXX v C. nad C., naposledy bytom R., na verejnom zasadnutí konanom v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom dňa 29. apríla 2020 rozhodujúc o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku s použitím § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona návrh odsúdeného N. S., narodeného XX. apríla XXXX na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z a m i e t a.

odôvodnenie:

07.02.2020 bola Okresnému súdu Trenčín doručená žiadosť odsúdeného N. S. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, kde odsúdený okrem iného uviedol, že počas výkonu trestu sa zúčastňuje aktivít a má za to, že spĺňa podmienky podmiennečného prepustenia. Po prepustení z výkonu trestu sa odsúdený chce zaradiť do normálneho života a zamestnať sa, čo má už aj dohodnuté. Chce viesť riadny život.

Zo skráteného výpisu klienta ako aj z oboznámeného rozhodnutia súdu vyplýva, že odsúdený bol rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp.zn. 3T/51/2015 zo dňa 01.07.2015, právoplatným dňa 01.07.2015 uznaný vinným zo spáchania zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 odsek 1 Trestného zákona a pokračovacieho zločinu lúpeže podľa § 188 odsek 1, odsek 2 písmeno c) Trestného zákona s poukazom k § 138 písmeno j) Trestného zákona sčasti spáchaný vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a sčasti samostatne, za čo mu súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia. Podľa skráteného výpisu klienta, odsúdený na výkon trestu odňatia slobody nastúpil dňa 01.07.2015. Tento má po započítaní doby strávenej vo väzbe (od 07.12.2014 do 01.07.2015) predpokladane vykonať dňa 07.08.2022.

Podľa „skráteného výpisu klienta“ lehota pre podmiennečné prepustenie odsúdenému plynie od dňa 17.01.2020.

Z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom zo dňa 19.02.2020 (ďalej len „hodnotenie,“) vyplýva, že odsúdený je slobodný, má ukončené stredné odborné vzdelanie bez maturity, pred výkonom trestu nepracoval. Do výkonu väzby nastúpil predvedením zo slobody do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava, kde bolo jeho správanie a vystupovanie hodnotené na požadovanej úrovni. V dodržiavaní ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa sa nevyskytli nedostatky. Vo voľnom čase počúval rozhlas, sledoval televízne vysielanie, zúčastňoval sa vychádzok. Do pracovného procesu zaradený nebol. Kontakt udržiaval s primárnou rodinou formou korešpondencie. Dňa 04.08.2015 bol premiestnený

do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica (ďalej len "ústav Banská Bystrica"), kde začal vykonávať trest v strednom stupni stráženia. Po absolvovaní nástupného oddielu, kde sa oboznámil s ústavným poriadkom a časovým rozvrhom dňa, bol zaradený do kolektívu odsúdených s diferenciačnou skupinou „B". Správanie a vystupovanie k personálu bolo slušné a komunikatívne. V kolektíve odsúdených bol viackrát zaznamenaný slovný a fyzický konflikt. Boli zaznamenané aj nedostatky, keď nadväzoval nepovolené kontakty, nemal uložené svoje osobné veci a porušil časový rozvrh dňa tým, že spal v nepovolenom čase. Vo voľnom čase sledoval televízne vysielanie, počúval rozhlas, hrával spoločenské hry, zúčastňoval sa na spoločne organizovaných podujatiach, bol členom športového a počítačového krúžku. Na základe vlastnej žiadosti bol prijatý na Strednú odbornú školu stavebnú v odbore maliar, ktorú ukončil výučným listom. Za výsledky dosahované počas štúdia bol opakovane disciplinárne odmenený. Po skončení štúdia bol zaradený na strážené pracovisko mimo ústavu. V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa pravidelne zapájal do čistiacich a upratovacích prác, za ktoré bol disciplinárne odmenený. Kontakt udržiaval prostredníctvom návštev, korešpondencie a telefonovania s rodinou. Dňa 20.05.2019 na základe návrhu odsúdeného mu bol rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica zmenený spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len "ústav") bol premiestnený dňa 11.06.2019. Po absolvovaní nástupného oddielu, kde sa oboznámil s ústavným poriadkom a časovým rozvrhom dňa, bol zaradený do kolektívu odsúdených s diferenciačnou skupinou "B". Adaptácia na podmienky výkonu trestu v ústave prebehla bez problémov. Správanie k personálu je slušné, pokyny a nariadenia plní. V skupine odsúdených konfliktné situácie a vzťahové problémy nevyvoláva. K svojej trestnej činnosti zaujíma čiastočne kritický postoj, nakoľko sa s rozsudkom nestotožňuje v plnom rozsahu. Vo voľnom čase sleduje televízne vysielanie, číta dostupnú literatúru, hrá spoločenské hry, športuje. Do pracovného procesu je zaradený na pracovisko s dohľadom v ústave, kde si svoje povinnosti plní na požadovanej úrovni. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája pravidelne, vykonáva najmä práce súvisiace s udržiavaním poriadku a čistoty v rámci sektoru a jeho okolia. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava prostredníctvom návštev, korešpondencie a telefonovania s primárnou rodinou. Po súčasnú dobu bol 4-krát disciplinárne odmenený, disciplinárny trest v súčasnosti nevykazuje. Program zaobchádzania je zameraný predovšetkým na vedenie k dodržiavaniu stanovených interných noriem, kritickému postoju k svojej trestnej činnosti, schopnosti adekvátnemu riešeniu konfliktov a zvládaniu záťažových situácií, zapájaniu sa do kultúrno - osvetových aktivít, využívaniu športového ihriska, čítaniu literatúry, akceptovaniu práce ako jedinej legálnej formy obživy, dodržiavaniu pracovných povinností, zapájaniu sa do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného a udržiavaniu kontaktov s primárnou rodinou. Bod edukácia sa neplní vzhľadom na čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti, nezvládanie záťažových situácií spoločensky akceptovateľným spôsobom a opakované porušenia interných predpisov a právnych noriem. Ostatné body programu zaobchádzania sa plnia. Resocializačná prognóza je hodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika sociálneho zlyhania. Rizikovými faktormi sú opakované páchanie trestnej činnosti, voči ktorej sa vyjadruje čiastočne kriticky, aktuálne odsúdenie za závažnejšiu trestnú činnosť, časté požívanie alkoholu, opakovaná trestná činnosť pod vplyvom alkoholu, počas výkonu trestu opakované fyzické konflikty, násilná trestná činnosť, zvýšená iritabilita a impulzivita, nižší intelekt, nedostatočný príjem súvisiaci s nezamestnanosťou, absencia kvalitnejšieho primárneho prostredia. Záverom hodnotenia ústav konštatuje, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a neodporúča jeho podmiennečné prepustenie.

Resocializačná prognóza je hodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika sociálneho zlyhania.

Z odpisu registra trestov ako aj zo skráteného výpisu klienta odsúdeného vyplýva, že odsúdený bol celkovo 3-krát súdne trestaný, a to za závažnejšiu trestnú činnosť, a to pre trestný čin porušovania domovej slobody, trestný čin ublíženia na zdraví a trestný čin lúpeže. Odsúdenému bol v minulosti pôvodne uložený podmiennečný trest odňatia slobody premenený na nepodmiennečný trest odňatia slobody. V konaní vedenom pre spáchanie trestného činu lúpeže bol odsúdenému uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody. Z uvedeného vyplýva, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody opakovane.

Zástupca ústavu na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnym zmenám s tým, že záver zostáva nezmenený.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že poukazuje na to, že pred konaním verejného zasadnutia kontaktoval svoju matku ohľadne trvalého pobytu, kde matka síce povedala, že nie je problém, aby u nej býval, ale trvalý pobyt nie je možné vybaviť bez jeho prítomnosti. Zároveň sa vyjadril k hodnoteniu ústavu, nestotožňuje sa s tým, že má len čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti, má postoj kritický. Právom konečného návrhu uviedol, že by bol rád, keby súd rozhodol v jeho prospech.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje žiadosť odsúdeného zamietnuť.

Senát okresného súdu po oboznámení sa s trestným spisom, predovšetkým s návrhom odsúdeného na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, s hodnotením Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, s resocializačnou prognózou, so skráteným výpisom klienta, odpisom registra trestov a tiež s pripojenými rozhodnutiami súdov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), avšak neboli u neho dôsledne splnené obe materiálne podmienky. Na tomto základe preto senát okresného súdu dospel k záveru, že návrh odsúdeného o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nebol s poukazom na § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmienkového prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienkové prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienkovom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšom pôsobení výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave odsúdený trest odňatia slobody vykonáva.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, tak tá bola v čase rozhodovania splnená, pretože odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery nariadeného trestu odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu odsúdený preukazuje schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak v danom prípade považuje senát okresného súdu túto zákonnú podmienku za splnenú iba čiastočne. Súd sa podrobne oboznámil s obsahom hodnotenia, o ktorého správnosti súd nemá dôvod pochybovať a zistil, že správanie odsúdeného je aktuálne na požadovanej úrovni, avšak počas výkonu trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica boli u odsúdeného viackrát zaznamenané slovné a fyzické konflikty vo vzťahu k ďalším odsúdeným, pričom z hodnotenia ústavu vyplýva, že u odsúdeného bola zaznamenaná zvýšená iritabilita a impulzivita. Taktiež boli u odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody zaznamenané aj také nedostatky, keď odsúdený nadväzoval nepovolené kontakty, nemal uložené svoje osobné veci a porušil časový rozvrh dňa tým, že spal v nepovolenom čase. Z uvedených dôvodov má senát okresného súdu za to, že druhá zákonná (materiálna) podmienka nebola zo strany odsúdeného naplnená v požadovanom rozsahu.

Súd zároveň považuje za nespĺnenú aj tretiu zákonnú (materiálnu) podmienku, keď z predloženého hodnotenia ústavu a predloženého hodnotenia rizika sociálneho zlyhania vyplýva, že odsúdený zastáva k spáchanej trestnej činnosti iba čiastočne kritický postoj, stanovený program zaobchádzania odsúdený plní iba čiastočne, pričom nedostatky v plnení programu zaobchádzania sú zaznamenané v časti edukácia, a to vzhľadom na čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti, nezvládanie záťažových situácií spoločensky akceptovateľným spôsobom a opakované porušenia interných predpisov a právnych noriem. Súd ďalej prihliadol na povahu spáchanej trestnej činnosti (závažná trestná činnosť lúpeže a sexuálneho násillia) a dospel k záveru, že je nevyhnutné, aby na odsúdeného v rámci jeho riadnej resocializácie naďalej intenzívne pôsobili odborne spôsobilé osoby a docielili tak nie len deklarovaný,

ale skutočne reálne prijatý úplný kritický postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti, naučili odsúdeného zvládať záťažové situácie spoločensky prijateľným spôsobom a napomohli odsúdenému sformovať jeho postoje a zmýšľanie správnym smerom. Zároveň je nevyhnutné, aby odsúdený bol plne stotožnený s tým, že pre vedenie riadneho života je potrebné mať stabilné zamestnanie a z neho plynúci stabilný príjem, pričom je neprípustné získavať prostriedky na obživu nelegálnou cestou (z hodnotenia rizika sociálneho zlyhania vyplýva, že odsúdený nebol pred výkonom trestu odňatia slobody zamestnaný, pričom práve cestou trestnej činnosti si chcel prostriedky na obživu zabezpečiť). Súd prihliadol aj na resocializačnú prognózu odsúdeného, ktorá je hodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika sociálneho zlyhania. Rizikovými faktormi sú opakované páchanie trestnej činnosti, voči ktorej sa vyjadruje čiastočne kriticky, aktuálne odsúdenie za závažnejšiu trestnú činnosť, časté požívanie alkoholu, opakovaná trestná činnosť pod vplyvom alkoholu, počas výkonu trestu opakované fyzické konflikty, násilná trestná činnosť, zvýšená iritabilita a impulzivita, nižší intelekt, nedostatočný príjem súvisiaci s nezamestnanosťou, absencia kvalitnejšieho primárneho prostredia. Na základe vyššie uvedených skutočností, ktoré súd hodnotil tak jednotlivo ako aj v ich vzájomnom súhrne, s prihliadnutím na ústav, v ktorom odsúdený trest odňatia slobody vykonáva, dospel senát okresného súdu k záveru, že nebola naplnená tretia zákonná podmienka pre podmienené prepustenie odsúdeného (dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, t. j. neexistencia rizika jeho recidívy), keďže súd má za to, že riziko ďalšej recidívy odsúdeného je vysoké. Súd má za to, že v prípade odsúdeného N. S. nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život a je potrebné, aby odsúdený vo výkone trestu pokračoval, aby tak bola náprava odsúdeného lepšie zaručená.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňa dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. Sťažnosť nemôže podať ten, kto sa práva na jej podanie výslovne vzdal.